

به دنبال مأموریت رئیس مجلس به کمیسیون عمران انجام می شود

ورود مجلس به متروپل

شرق: تنها یک روز مانده به سوم خرداد، سالگرد آزادی خرمشهر، ساعت ۱۲:۳۰ ظهر برج دولوی ۱۰ طبقه متروپل آبادان واقع در منطقه تهنلجی امیری فروریزخت. حادثه‌ای که یادآور ریزش پلاسکووی تهران در سال ۹۵ و مدفون شدن جان‌های زیادی زیر آوار شد. حادثه‌ای که باز هم خانواده‌های زیادی را داغدار کرد و گرد ماتم بر چهره ایران پوشید. حادثه‌ای که مثل همیشه قابل پیشگیری بود، اما به دلایلی خاص تا وقوع فاجعه کسی از خطرات و نقص‌های فنی آن سازه چیزی بر زبان نیاورد! حالا پس از تکرار فاجعه‌ای تلخ که تعدادی کشته و مجروح و مفقودی زیر آوارها به جای گذاشته است، قرار شد طبق مأموریت رئیس مجلس به کمیسیون عمران، هییتی برای واکاوی ابعاد ماجرا به آبادان سفر کند.

فاجعه متروپل آبادان، در شرایطی رخ داد که فشارهای اقتصادی به معنای واقعی نفس مردم را گرفته است، اما افزون بر آن زخمی عمیق به دل ملت، به‌ویژه مردم آبادان نشاند. اگرچه همان روز واقعه، برخی اخبار تأییدشده حکایت از خروج عبدالباقی از کشور دارد و برخی رسانه‌ها هم مدعی بازداشت حسین عبدالباقی، مالک و پیمانکار برج

دوقلوی متروپل آبادان شدند، اما یک روز بعد دادستان عمومی و انقلاب استان خوزستان گفت که «۱۰ نفر از مقصران» این حادثه ازجمله «حسین حمیدپور، شهردار فعلی و دو شهردار سابق» دستگیرشده‌اند. صادق جعفری چکنی هم به خبرگزاری قوه قضائیه گفت در جیب لباس یکی از قربانیان حادثه که غیرقابل شناسایی بود، اسناد هویتی «حسین عبدالباقی» پیدا شده است که «در نهایت هویت او مورد تأیید قرار گرفت». مسئله‌ای که واکنش‌های مختلفی را در فضای مجازی به همراه داشته و برای برخی ایجاد ابهام کرده است! اگرچه حادثه ریزش سازه‌ها در کشورمان موضوع جدیدی نیست و هر چند وقت یک بار از یک گوشه جدید سر برمی‌آورد و داغی به دل‌ها می‌نشاند، اما برخی بر این باورند که هر بار صرفا عده‌ای سیاهی‌لشکر به‌عنوان مقصران ماجرا بازداشت می‌شوند و مسببان اصلی در حاشیه‌ای امن قرار دارند.

واکنش مجلس به فاجعه آبادان

به دنبال واکنش‌های جامعه، روز گذشته محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس، به کمیسیون عمران مأموریت داد که برای بررسی ابعاد سانحه ریزش ساختمان متروپل،

بررسی ادعای برخی نمایندگان مجلس از احتمال آغاز مذاکرات وین از نیمه خرداد

رفتارهایی که چندان مسئولانه نیست

عبدالرحمن فتح‌الهی: بر اساس ادعای برخی نمایندگان مجلس یازدهم، احتمال ازسرگیری مذاکرات وین از نیمه خرداد و همچنین دیدار حسین امیرعبدللهیان، وزیر امور خارجه ایران، با فیصل بن فرحان، همتای عربستانی او در چارچوب نشست بغداد مطرح شد. اگرچه از یک طرف این ادعاها می‌توانند صرفا یک گمانه‌زنی سیاسی و رسانه‌ای باشند، در آن سو این احتمال هم وجود دارد که موتور نشست بغداد و وین به‌طور هم‌زمان روشن شده باشد که دراین صورت شاهد تغییر معناداری در رفتار تهران، هم در منطقه و هم در سطح بین‌الملل خواهیم بود. «شرق» در بررسی این دو ادعا سعی کرده است از ابعاد و زوایای گوناگون نشست بغداد و نیز ازسرگیری مذاکرات وین را مورد ارزیابی قرار دهد؛ بنابراین به‌گفت‌وگو با جلال میرزایی، نماینده مجلس شورای اسلامی در دوره دهم، رئیس کمیته سیاسی فراکسیون امید و تحلیلگر ارشد مسائل سیاسی و بین‌الملل نشسته است تا تحلیل او را درباره هم‌سنفالش جویا شویم.

◆ **در روزهای اخیر دو نماینده مجلس ادعاهایی را در حوزه سیاست**

خارجی مطرح کرده‌اند که به نظر می‌رسد جای تأمل و اماواگر فراوان دارد. اجازه نخست به ستان جواد کریمی‌قدوسی بپردازیم که در

گفت‌وگویی عنوان کرد به زودی حسین امیرعبدللهیان، وزیر امور خارجه

ایران، با فیصل بن فرحان، همتای عربستانی خود، در عراق ذیل نشست بغداد با هدف احیای روابط تهران -ریاض دیدار خواهد داشت؛ دیداری که به ادعای این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یازدهم بر سر مسائل دوجانبه، جنگ یمن و حتی افتتاح سفارتخانه‌های دو کشور خواهد بود. اگر این ادعا نزدیک به واقعیت باشد، اساسا نفس این دیدار احتمالی بین وزرای خارجه ایران و عربستان در عین اهمیت به دلیل بن‌بست در مذاکرات وین و نیز تداوم جنگ یمن می‌تواند در حد رایتی‌های دیپلماتیک دوجانبه باقی بماند و اتفاق ملموسی برای روابط ایران و عربستان سعودی رقم نزنند. در این وضعیت بارادوسکیال باید این دیدار احتمالی را جدی گرفت یا خیر؟

پیش از پاسخ به این سؤال جا دارد ملاحظاتی درخصوص موضعگیری کریمی‌قدوسی داشته باشیم. ببینید قبل از آنکه سخنگوی دستگاه سیاست خارجی، سخنگوی دولت یا وزیر امور خارجه ایران که متصدی این امور هستند، بخواهند موضعگیری رسمی درباره دیدار احتمالی امیرعبدللهیان و بن‌فرحان داشته باشند یا اینکه شاهد موضعگیری از سوی مقامات وزارت امور خارجه عربستان یا عراق باشیم، نماینده مجلس ادعاهای شتاب‌زده‌ای را مطرح می‌کند که فارغ از درست‌بودن یا درست‌نبودن آن می‌تواند تبعات خاص سیاسی و دیپلماتیکی برای منافع کشور داشته باشد؛ بنابراین سخنان آقای کریمی‌قدوسی را چندان مسؤلانه نمی‌بینم.

◆ **از این بابت که ما پیش‌تر شاهد بودیم گفت‌وگوها بین جمهوری**

اسلامی ایران و عربستان سعودی تابعی از میزان پیشرفت یا عدم پیشرفت مذاکرات وین بوده است.

◆ **پس شما هم معتقدید به دلیل بن‌بست در مذاکرات وین و تداوم جنگ یمن دیدار احتمالی امیرعبدللهییان و بن‌فرحان چندان اهمیت ندارد و نمی‌تواند خروجی ملموسی برای احیای روابط دو طرف داشته باشد؟**

این گفته من لزوما به این معنا نیست که بن‌بست در نشست وین با هدف احیای برجام که سایه جدی بر نشست بغداد برای احیای

روابط ایران و عربستان دارد، می‌تواند دیدار احتمالی امیرعبدللهیان و بن‌فرحان را بی‌اثر کند؛ اما باید این واقعیت را هم در نظر داشت که به هر میزان شاهد حصول موفقیت در نشست وین باشیم، می‌تواند فضا و زمینه را برای اجرایی‌کردن خروجی نشست بغداد فراهم کند؛ یعنی پیشرفت‌های مذاکرات وین است که به دستاوردهای نشست بغداد معنا می‌دهد. پس تا زمانی که احیای برجام اجرایی نشود، پیشرفت‌ها و دستاوردهای مذاکرات بغداد معنا پیدا نخواهد کرد. حتی اگر نشست بغداد و دیدار احتمالی وزرای امور خارجه ایران و عربستان به قرارداد، توافق و حتی افتتاح مجدد سفارتخانه‌ها منجر شود، اجرایی شدن آن به بعد از احیای برجام موکول خواهد شد.

◆ **اما این گزاره تحلیلی هم وجود دارد که نشست بغداد به صورت مستقل و مجزا از نشست وین درصد احیای روابط ایران و عربستان است، به‌ویژه آنکه واشنگتن در سایه ناامیدی از حصول توافق برای**

سخنگوی جدید قوه قضائیه در اولین نشست خبری:

موضوع مبادله جلالی با نوری مطرح نیست

شرق: سخنگوی جدید قوه قضائیه با ابراز همدردی با مردم آبادان قول داد؛ با هرکسی که در این فرایند مرتکب جرم شده است قاطعیت برخورد می‌شود تا شاهد چنین حوادثی نباشیم. مسعود ستایشی در اولین نشست خبری در سمت سخنگویی قوه قضائیه با اشاره به حادثه متروپل آبادان و ریزش یک ساختمان چند طبقه اظهار کرد: ۱۰۰ نفر از عزیزان ما از ساکنان شهرستان مقاوم آبادان در این حادثه فوت کردند و تعدادی

به آبادان سفر کنند. در این راستا صدید بدری، نایب‌رئیس کمیسیون عمران مجلس خبر داد: «هیئت از کمیسیون عمران مجلس ظرف چند روز آینده با سفر به آبادان از محل سانحه ریزش ساختمان متروپل بازدید و اسناد و مدارک موجود را بررسی می‌کند». او ادامه داد: «بدون بررسی دقیق نمی‌توان اظهار نظر کرد که عاملان و مسببان این سانحه چه کسانی هستند. به نظر بنده مسائل فنی به‌ویژه در حوزه ساختمان اصلا شوخی‌بردار نیست. ساختمان با جان انسان درگیر است. حتما باید مسائل فنی در حوزه ساختمان با جدیت دنبال شود. جلیل مختار، نماینده مردم آبادان در مجلس یازدهم، در تذکری شفاهی با مطرح‌کردن این پرسش که چرا شهرداری آبادان بر اساس گزارش ناظران نظام مهندسی پروژه ساختمان متروپل را متوقف نکرد، از وزیر کشور و راه و شهرسازی خواست تا به این موضوع ورود کنند.

همچنین سیدمحمد مولوی، نماینده دیگر مردم آبادان در مجلس نیز در تذکری شفاهی با بیان اینکه خوزستان، آبادان و خرمشهر درگیر عبدالخطایی‌هاست، از قوه قضائیه خواست تا مسببان این حادثه را شناسایی و با جدیت پیگیری و اقدام کند. او با طرح این

نشست بغداد باید جنگ یمن را جدا و مستقل از نشست بغداد پیش برد. ببینید باز هم تأکید می‌کنم تداوم جنگ یمن پرامتر مهمی در شکست یا موفقیت نشست بغداد است.

◆ **به چه دلیل چنین باوری دارید؟**

اگرچه قطع روابط ایران و عربستان به اعدام شیخ نمر بازمی‌گردد، ولی تداوم قطع روابط و تشدید تخاصم بین تهران و ریاض به دلیل جنگ یمن است. اگر این جنگ شکل گرفته مطمئن باشید سال‌ها پیش شاهد ازسرگیری روابط ایران و عربستان سعودی بودیم، اما به دلیل آنکه جنگ‌های نیابتی به‌خصوص با جنگ یمن ایران و عربستان به اوج رسید، عملا احیای روابط بین دو کشور تاکنون محقق نشده است.

◆ **با وجود آنکه مسئله از ابعاد و زوایای مختلف بررسی شد، هنوز گفته شما در پاسخ به سؤال نخست ذهن من را درگیر کرده است که به چه**

دلیل یا دلایلی موانع آقای کریمی‌قدوسی را چندان مثبت ارزیابی نمی‌کنید و حتی آن را مسؤلانه نمی‌دانید؟

آقای کریمی‌قدوسی نماینده مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون امنیت ملی است. باید بدانند در چه شرایطی چه موضعگیری‌ای داشته باشد. من در مجلس دهم با ایشان هم‌دوره بودم.

نمی‌توان هر سخنی را مطرح کرد.

◆ **ولی باز هم جواب سؤال را نگرفتم. مشکل مطرح‌کردن خبر دیدار**

احتمالی وزرای امور خارجه ایران و عربستان سعودی چیست؟

برای درک بهتر موضوع باید شرایط را قدری کالبدشکافی کنم تا بفهمید که مشکل کار آقای کریمی‌قدوسی در بیان این موضعگیری اخیرشان کجاست. عربستان سعودی اکنون در یک اعتمادبه‌نفس کامل دیپلماتیک قرار گرفته است، چون با سیاست خارجی مستقل از ایالات متحده آمریکا سعی دارد نشست بغداد را برای برطرف‌کردن انتظارات و نگرانی‌های خود با طرف ایرانی پیش ببرد. از طرف دیگر مناسبات منطقه‌ای ریاض با کشورهای همسایه نوعی جبهه‌بندی را در برابر تهران ایجاد کرده که نشست شرم‌الشیخ، اردن و قبح گویای آن است؛ اما از همه مهم‌تر به نتایج انتخابات پارلمانی عراق و انتخابات پارلمانی لبنان بازمی‌گردد. اکنون جریان وایسته به ایران در این دو کشور اکثریت پارلمانی را از دست داده‌اند، بنابراین دست برتر در اختیار ایران نیست. طبیعی است که در چنین شرایطی باید نهایت دقت و هوشمندی در موضعگیری مقامات ایرانی برای گفت‌وگو با طرف عربستانی را در نظر داشت؛ چون عربستان اکنون این باور را دارد که در موضع ضعف در برابر ایران قرار ندارد.

◆ **بیرو نکات شما وضعیت اقتصادی و تجاری این روزهای عربستان به‌خصوص بعد از جنگ اوکراین و شیب صعودی قیمت نفت هم مؤثر خواهد بود. دراین بین ۲۵ درصدبیش آرامکو اعلام کرد سود سه‌ماهه و فصلی‌اش با افزایش ۸۲درصدی نسبت به سه‌ماهه نخست سال ۲۰۲۲ به ۱۴۸ میلیارد ریال سعودی (۴۰ میلیارد دلار) رسیده است.**

بیش‌ک پرامتر اقتصادی تجاری و معیشتی می‌تواند در تقویت توان چانه‌زنی دیپلماتیک عربستان اثرگذار باشد. من بیرو یادداشت‌هایی که برای روزنامه «شرق» داشتم، همواره تأکید کرده‌ام که ارتباط اقتصاد و دیپلماسی یک ارتباط دوسویه است. همان‌گونه که اقتصاد و معیشت می‌تواند روی قدرت دیپلماتیک کشورها اثر بگذارد، سیاست خارجی هم در ترسیم وضعیت اقتصادی کشورها مؤثر است. پس با توجه به مجموعه نکاتی که عنوان شد و همچنین با درنظرگرفتن وضعیت

سؤال که «آیا وقت آن نرسیده است که فریاد مظلومیت آبادان شنیده شود؟» خواستار برخورد با مقصران ماجرا شد. اگرچه نمایندگان آبادان از تریبون مجلس خواستار رسیدگی به حادثه اخیر شدند، اما پس از پیگیری چندباره خبرنگار «شرق» هیچ‌یک از سه نماینده آبادان یا حاضر به پاسخ‌گویی نشدند تا تلفن همراه آنها خاموش بود یا تلفن خود را از دسترس خارج کرده بودند!

لازم به ذکر است که رئیس نظام مهندسی ساختمان خوزستان تأکید کرده است یک ماه پیش مهندس ناظر پروژه متروپل آبادان اخطاریه‌هایی در مورد وضعیت سازه به مالک و مراجع مربوطه داده است. حتی حسینی، نماینده اهواز در مجلس نیز گفته است: «تذکرات و هشدارهای لازم به حسین عبدالباقی، پیمانکار و مالک ساختمان متروپل، داده شده بود؛ اما او با مجوز لازم را از سوی مراجع قانونی نگرفته بود یا اگر هم گرفته با رانت و رشوه بوده است». بااین‌حال، سؤال اینجاست که چرا این ابلاغ‌ها و اخطارها تا قبل از بروز فاجعه و زدنندهای پنهانی، رسانه‌ای و عمومی نمی‌شوند تا مانع از دست‌رفتن جان‌های عزیز شود؟ تا کی باید ایستاد و فقط نظاره‌گر رانیت‌بازی‌ها شد و واکنشی نشان نداد؟

عکس سیدنگارنی شرق

اقتصادی عربستان بعد از جنگ اوکراین، قطعا توان چانه‌زنی ریاض افزایش پیدا کرده است؛ به‌خصوص آنکه متأسفانه در سال‌های اخیر روزه‌روز شاهد اوج‌گیری بحران معیشتی در ایران هستیم که قطعا می‌تواند سیاست خارجی ایران را گروگان بگیرد. البته من امیدوارم که با توجه به پارامترهای افزایش قدرت چانه‌زنی عربستان، این هوشمندی در سعودی‌ها شکل بگیرد که تداوم این وضعیت صرفا در گرو مذاکره منطقی با ایران است، پس عربستان نباید دچار اعتمادبه‌نفس کاذب شود که کل مذاکرات را تحت‌الشعاع قرار دهد. بنابراین این خطر هم از جانب سعودی‌ها وجود دارد که شرایط را وارونه ارزیابی کنند که اکنون در اوج قدرت هستند یا ایران هم در اوج ناتوانی.

◆ **پس شما معتقد به نوعی سوءمحاسبه هستید؟**

بله؛ هم در طرف سعودی و هم در طرف ایرانی.

◆ **چرا طرف ایرانی؟**

چون همین سوءمحاسبه‌ها کشور را به اینجا کشانده است. نقد من به فلان نماینده مجلس، وزیر یا دولت نیست. متأسفانه در طول این چهار دهه از همین دولت رئیسی گفته تا روحانی، احمدی‌نژاد، خاتمی، رفسنجانوی ... شاهد توالی سوءمحاسبه‌ها بودیم که یک سیاست خارجی پرهزینه و کم‌فایده را برای کشور به دنبال داشت.

◆ **گمانه‌زنی رسانه‌های دوم به ادعای نماینده مجلس برای ازسرگیری مذاکرات وین از نیمه دوم خرداد بازمی‌گردد؛ ادعایی که از سوی محمدحسن آصفری مطرح شد. در صورت صحت این خبر و ازسرگیری دور جدید مذاکرات وین می‌توان به حصول توافق امبدوار بود؟**

برخلاف موضعگیری کریمی‌قدوسی که نادرست بود، این ادعای آقای آصفری، حداقل یک فضای روانی مثبت را به بازار تزریق می‌کند، من که این امید را دارم، اما با توجه به واقعیت‌های جاری باید با دیده شک و تردید به این مسئله نگاه کرد. به هر حال خطوط قرمز کماکان به قوت خود باقی هستند و از طرف دیگر مخالفان برجام هم تمام تلاش‌شان را برای عدم احیای برجام به کار گرفته‌اند؛ بنابراین به همان اندازه که می‌توان به احیای برجام امیدوار بود به همان اندازه هم موفقیت در مذاکرات وین در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

◆ **ولی امیر قطر در دیدار با اولاف شولتس، صدراعظم آلمان، نسبت به آینده مذاکرات امبدوار بود؟**

امیدواری و تلاش دیپلماتیک یک مسئله است و وجود برخی واقعیت‌های میدانی در صحنه مذاکرات مسئله دیگری است. با امیدواری کاری از پیش نمی‌رود. باید شاهد تغییر رویه و تعدیل نگاه طرفین باشیم تا به حصول توافق امبدوار بود.

◆ **اتفاق در راستایی همین نکته شما در مصاحبه اخیر شیخ محمد بن‌عبدالرحمن آل‌ثانی، وزیر امور خارجه قطر، با رسانه آلمانی عنوان شد در سفر امیر قطر به ایران، تهران چراغ سبز خود را برای ازسرگیری مذاکرات نشان داده است؟**

باز هم تکرار می‌کنم گمانه‌زنی دیپلماتیک و امیدواری جای خود را دارد. تا زمانی که مذاکرات آغاز نشود و شاهد رفتار هرکدام از بازیگران نباشیم، نمی‌توان به طور قطعی نسبت به خروجی مذاکرات امبدوار بود. به هر حال هم تهران روی خطوط قرمز خود اصرار دارد و هم آمریکا، از طرف دیگر بازیگری مخرب روسی هم کماکان به قوت خود ادامه دارد. درعین‌حال مخالفت سنا و مسائل دیگر هم نباید از نظر دور نگه داشته شود.

است؛ چشم‌هایش ناراحتی دارد. مظلومیت آقایان نوری و اسدی را باید تبیین کنیم.

وظیفه ذاتی ماست، روز، روز شهادت مظلوم است. بیایم مظلومیت‌ها را تبیین کنیم؛ چراکه آنهایی که دم از حقوق بشر می‌زنند، موجبات شرمندگی را فراهم آوردند.

ستایشی در پاسخ به سؤالی درباره سفر گزارشگر سازمان ملل به ایران گفت: بعد از مدت‌ها که گزارشگران مختلفی آمدند و نکاتی را به‌ناحق و به دور از حقیقت اعلام کردند، شاهد این بودیم که هیئتی به ایران اعزام کردند و به این نکته رسیدند و نکاتی را در حوزه‌های مختلف و بهداشتی اعلام کردند و گزارش مبسوطی در حقیقت نظام ایران تدوین کردند. او در پاسخ به سؤالی درباره آخرین وضعیت پرونده قتل منا حدیدی، زن جوانی که در خوزستان به دست همسرش به قتل رسید، گفت: اولیای دم فعلا مطالبه قصاص نکردند و پرونده در دادگاه کیفری دو در حال رسیدگی است و ان‌شاءالله رای شرعی و قانونی صادر خواهد شد.